

KUGA NA ŠTAJERSKEM V LETIH 1679—1683

EMA UMEK

Sedemnajsto stoletje je doba velikih kužnih epidemij, ki so zajele vse slovenske dežele v več valovih. Na Štajerskem je razsajala kuga v letih 1600—1603, 1608, 1614—1617, 1623—1625, 1641, 1644—1647 in 1672 ter pustila za seboj velika razdejanja.¹ Najhuje pa je bilo v letih 1679—1683, ko je gospodarila kuga po vsej deželi.

L. 1678 je izbruhnila kuga na Sedmograškem, Ogrskem in Slovaškem ter se širila naglo proti zahodu. Januarja 1679 je že zajela Dunaj in okolico in tu gospodarila vse leto. Na Štajerskem in Kranjskem so vesti o kugi povzročile velik preplah, ki ga je še povečalo sporočilo, da bodo v deželi nastanili vojake regimenta grofa Rabatta. Ti so bili dotlej na okuženem področju. Deželni stanovi obeh dežel so odklonili nastanitev vojakov. Tako je moral regiment najprej prestat karanteno pri Radgoni, preden je prešel na Kranjsko in Štajersko.²

V letu 1679 so nastala na slovenskem Štajerskem tri kužna žarišča: Celje s celjskim okrožjem, mariborska okolica in predel med Radgono in Cmurekom.

V Celje so zanesli kugo trije študentje, ki so se vračali iz Gradca v Gorico. 27. avgusta so prišli do Celja; ker zaradi suma okužbe niso smeli v mesto, so se nastanili pri kovaču Luki Drešniku v predmestju na Bregu blizu kapucinskega samostana. Tu je eden izmed študentov umrl že 29. avgusta sumljive smrti. Mestni padar ni ugotovil pri njem značilnih kužnih znakov. Ti se niso pokazali niti pri šestih ljudeh iz bližnje hiše na Bregu, ki so kmalu nato umrli v teku štirih dni. Mestni padar je označil njihovo bolezen za ogrsko mrzlico. A zaradi previdnosti so to hišo zaprli.³ Pravi kužni znaki so se pokazali šele pri štirih umrlih otrocih celjskega meščana in špitalskega mojstra Sibenitschki, ki so se okužili v stiku z otroki iz hiše na Bregu. Hišo so takoj zaprli. Vest o pojavu kuge je v mestu povzročila velik preplah. Meščani so bežali iz mesta v okolico, v vinograde in gradove. Da se ne bi širila kuga po mestu, je dal mestni sodnik zapreti še hiše mizarja, ključavničarja, duhovnika in mestnega padarja, ki so bili v stiku z umrlimi otroki. Pred mestna vrata so postavili stražo, ki je preprečevala prehod iz mesta ali v mesto.⁴ Kljub temu so še našli Celjani izhod iz mesta, da so trgovali in nakupovali sol v Laškem in Trbovljah in s tem prenašali kugo dalje.⁵ Graška vlada je imenovala 6. novembra 1679 posebnega kužnega komisarja Karla Sigis-

munda grofa pl. Gaisrukha, da bi nadzoroval ukrepe za preprečenje kuge.⁶

Kuga se je v Celju naglo širila. Pobirala je predvsem otroke, mladino in ljudi srednjih let.⁷ Posebno mnogo žrtev je zahtevala med ljudmi na Bregu in pod gradom. Svoj višek je dosegla epidemija v mesecu novembru. 14. novembra je bilo okuženih že 20 hiš, in sicer hiše: špitalskega mojstra Sibenitschki, kramarja Merve, Jurija Lembscherja, mesarja Vida, mestnega sekretarja, kovača Papsta, Prescholerjeve vdove, Schmeidlerja, Tomaža Maurerja, Hutterja pri gornjih mestnih vratih, tesarja Grimca, Luke na Bregu, Pischotka, Predca, sla Zenzla, Urbana pl. Urbanija, uslužbenca mestnega sveta Abrahama, kaplanija pri župnišču in še dve drugi hiši. Kot sumljive so bile označene hiše pl. Gablkovna, mestnega sodnika Jurija Khnispengerja, kovača Stadtlerja, Robide in lekarnarja Philomella.⁸ Konec novembra sta bila na novo okužena hiša mesarja Poscherla in kapucinski samostan.⁹ Od začetka kuge 19. septembra do 13. decembra, ko je začela epidemija pojemati, je umrlo v mestu brez Brega in pod gradom 65 ljudi: iz hiše špitalskega mojstra Sibenitschki deset, mestnega sekretarja osem, Prescholerjeve vdove pet, kovača Stadtlerja šest, mesarja Vida tri, Schmeidlerja dve, kramarja Jurija Lembscher dve, Urbana pl. Urbanija dve, kramarja Merve dve, uslužbenca mestnega sveta Abrahama dve, sla Zenzla šest, tesarja Grimca dve, brivca tri, usnjarja »auf der Schitt« dve, mesarja Poscherla ena, Nessline ena, kaplanije sv. Martina ena in iz špitala tri osebe.¹⁰ Decembra je kuga popustila. V začetku januarja je bilo okuženih še 18 hiš z devetimi bolniki. Za okužene so bile označene konec januarja 1680 še hiše: mesarja Tomaža Poscherla, Abrahama Grafa, kovača Hansa Stadtlerja, Jožefa Bratca, Roka Molinarija, mizarja Hansa Fekla, tkalca Matije Orešnika, Simona Rosmana, Gašperja Ledererja, brivca Ivana Feigla in Jakoba Wollfarta. V teh hišah sta bila le še dva kužna bolnika.¹¹ V času od 13. decembra 1679 do februarja 1680 je umrlo v Celju še pet ljudi.¹² Februarja so prestali Celjani karanteno, a mesto je bilo zaprto še do 16. marca. Vse okužene hiše so očistili, sežgali slamo in posteljnino. Begunci iz mesta so se vračali na domove in tu prestali karanteno.¹³

Begunci iz mesta, trgovci s soljo in berači so prenesli kugo iz Celja po okolici. V hišo Martina Gajška na cesti med Celjem in

Št. Jurjem jo je zanesla neka ženska meseca oktobra iz okužene hiše na Bregu.¹⁴ 14. novembra je okužila vas Podlog stara žena z oblekami okuženih iz Celja. Novembra se je kuga bliskovito razširila, zajela je vasi Trnovlje, Dobravo, Pristavo, Dobrišo vas, Tremerje, Košnico, Pirešico, Blagovno, Rečico nad Laškim, Trnovo, Lopato pri Dobravi, Spodnji Podlog, Št. Janž pri Pirešici, Babno in Laško.¹⁵ Višji kužni komisar Karel Sigismund grof pl. Gaisruk je sklical na posvet gospode deželskih sodišč in mestnih pomerij k podložniku Malegaju v Št. Peter, da bi razpravljali o ukrepih proti kugi. Postavili so Karla Andrijana za kužnega podkomisarja za predel od Savinje do Vranskega. Sklenili so, da bodo zastražili okužene kraje. Celjanom, ki so še vedno hodili iz mesta, so to prepovedali.¹⁶ Kuga je najhujše divjala v Košnici, Tremerjih, Rečici in Laškem. Še decembra 1679 je bilo v Laškem okuženih deset hiš. V Tremerjih in na Bregu so bile okužene vse hiše razen šestih. Kuga je tu trajala do srede januarja 1680.¹⁷ Iz Tremerij je zanesla kugo v začetku februarja v vas Turje neka ženska, ki je šla v Tremerje po dediščino. Ponovni pojav kuge v Turjah je povzročil velik preplah. Vas so zastražili.¹⁸ Toda kuga se ni več širila.

Iz Celja je zanesla kugo v šoštanjsko in velenjsko okolico beračica z dvema otrokoma. Kuga je razsajala v Šoštanju in okolici, na Ravnah, v Velenju, pri Št. Janžu na Vinski gori, nad Topolščico, pri Sv. Duhu, Forsteneku, Št. Janžu pri Pirošici in Zabrdu. Kužna epidemija je bila tu šibkejša in je prenehala konec decembra 1679.¹⁹ Le 20. januarja 1680 je še umrl v Slovenjem Gradcu neki popotni kmet s sumljivimi znaki, zato so hišo zaprli.²⁰

Pregled kužne epidemije v celjski, šoštanjski in velenjski okolici nam kaže naslednja tabela, kolikor so znani podatki.²¹

	Umrli	Okužene hiše	Čas
Podlog	5	4	
Pristava skupno s pod gradom	27	7	IX.—14. XI. 1679
Babno	7	2	IX.—14. XI. 1679
Dobrava	6		IX.—14. XI. 1679
Dobriša vas	1		IX.—14. XI. 1679
Turje	7	3	II. 1680
Šoštanj	5	4	IX.—14. XI. 1679
Velenje	9		IX.—14. XI. 1679
Sv. Duh	14		IX.—14. XI. 1679
Forstenek		4	IX.—14. XI. 1679
Št. Janž pri Pirošici in Zabrdo		4	IX.—14. XI. 1679
pri Gajšku	6	1	X. 1679

Celje okoli leta 1680 (po Vischerju)

Kranjski deželni stanovi so poverili ob prvih vesteh o kugi v Celju Juriju Henriku Heinricherju pl. Grienthallu, prejemniku stanovske mitnine na Vranskem, nalogo, da obvešča stanove o širjenju epidemije. Postavili so višjega kužnega komisarja Johanna Antona barona Lewenburga, ki je nadziral deželno mejo in dajal navodila kužnim podkomisarjem. Ti so bili postavljeni v Sevnici, Rajhenburgu, Brežicah, Loki, Radečah, Litiji, Motniku, Trojanah, Črnilcu in Gornjem gradu. Z deželnim patentom 17. oktobra 1679 so zaprli kranjski stanovi deželno mejo in ukazali zmanjšati število brodov na Savi. Prepovedali so vstop v deželo vsem ne glede na stan in fedo iz Celja ali drugih okuženih krajev. Ukinili so trgovino s Štajersko, razen trgovine s soljo. Tovorniki iz Kranjske niso smeli več zamenjavati sol za žito. Trgovino s soljo so dovolili le pri Vranskem in pri zastraženih brodovih na Savi.²² Trgovanje ob brodovih na Savi so stanovi začasno celo prepovedali, da so se dogovorili o načinu prodaje z zemljiškimi gospodi. Zaradi zmanjšanja trgovine s soljo je cvetelo tihotapstvo. Tovorniki so podkupovali kužne straže, da so jih pustile preko meje,²³ štajerski podložniki pa so se nameravali upreti in vdreti na kranjska tla po sol.²⁴ 6. novembra 1679 so dovolili kranjski deželni stanovi prevoz soli na Štajersko še pri Radečah in Sevnici. V Radečah je prevzemal sol Andrej Danijel baron Mordax, v Sevnici pa Ernest Engelbrecht Fabianitsch, ki jo je vskladiščil v svoji hiši nasproti sevniškega broda.

Vzrok izredne vestnosti pri zapori deželne meje nasproti okuženi Štajerski je bil poleg bojazni pred okužbo tudi strah kranjskih deželnih stanov, da bi sicer zaprli deželne meje Goriška, Trst in Reka proti Kranjski, kar bi ohromilo trgovino s soljo, železom in platnom.²⁵ Zato so stanovi odbili vse prošnje štajerskega kužnega komisarja Karla Sig-munda grofa pl. Gaisrukha, da bi tovorili kranjski tovarniki sol od Vranskega dalje do broda čez Savinjo nad Št. Petrom ali k podložniku Malegaju v Št. Peter, Rečico in Mozirje.²⁶ Ko se je novembra širila kuga, so prenesli trgovino s soljo z Vranskega na Trojanane, dovolili pa so tovarnikom prehod do Gornjega gradu. Sol so tovorili na Trojanane

kranjski tovarniki v ponedeljkih in petkih, prevzeli so jo pooblaščenca štajerskega kužnega komisarja, ki so jo ob drugih dneh dajali štajerskim tovarnikom.²⁷ Prepoved tovarjenja soli na Vransko je vzbudila med podložniki mnogo protestov. Izjavljali so, da se bodo uprli in vdrli na Kranjsko, saj jih je že dovolj prizadela prepoved o zamenjavi žita za sol. Poleg tega se je cena soli še dvigala zaradi prekupčevanja upraviteljev gospostev in meščanov Žalca in Vojnika.²⁸ Kranjski deželni stanovi so morali popustiti, zlasti ker je zahtevala 16. decembra tudi notranjeavstrijska vlada, da kranjski tovarniki znova dovažajo sol do Vranskega.²⁹ A ko so pripeljali v Slovenske Konjice 50 q kamene soli, se je položaj spremenil. Morska sol na Vranskem ni šla več v promet in nastala je nevarnost, da vderejo kranjski tovarniki s soljo preko meje in jo gredo prodajati v okužene kraje. Morali so pomnožiti straže na deželni meji.³⁰ Ko je januarja prenehala kuga v celjskem okrožju, so znova dovolili trgovanje z žitom in soljo na Vranskem, v Radečah, Sevnici in med Rajhenburgom in Brežicami, a le pod nadzorstvom komisarjev in straž. Komisarji so tudi nadzorovali Savo in prevažanje vina po njej.³¹ Februarja pa so tovarniki smeli iti tudi preko Vranskega.³² Deželno mejo so odprli stanovi šele 12. aprila 1680. Le stanovski mitničarji so še pregledovali fede in nadzorovali prevoz blaga, za katerega so menili, da prenaša bolezen: volno, volovske kože in predivo. Dežela pa je zaprosila notranjeavstrijsko vlado in dvorno komoro, da bi posredovali, če bi zaprle Goriška, Reka in Trst meje proti Kranjski.³³

Komaj mesec dni so bile odprte deželne meje, ko so prišle vesti o novem širjenju kuge na Štajerskem. Že jeseni 1679 se je pojavila kuga v Slovenskih goricah v več krajih: Šambertu, Velki, Sladki gori, Sv. Jakobu in pri graščini Štanov.³⁴ Maja 1680 je bila okužena radgonska okolica, Ptuj z okolico, Haloze in Dravsko polje. V radgonski

okolici so bile okužene vasi Žepovci, Apače in Lašbah. Kuga je bila lažje oblike in je v omenjenih vaseh umrlo le 16 ljudi, drugi oboleli pa so ozdraveli.³⁵

Kranjski deželni stanovi so nameravali zapreti deželno mejo, ker jim pa tega notranjeavstrijska vlada ni dovolila, so zastražili deželne meje z mušketicirji, nastanjenimi v deželi. Imenovali so ponovno za kužnega komisarja Johanna Antona barona Lewenburga s podkomisarji Jurijem Ehrenreichom Heinricherjem, Hansem Ludvikom pl. Hohenwartom, Jurijem Sigismundom pl. Aichelburgom, Wolfom Engelbrehtom baronom Gallom, Sebastijanom Draxlmayerjem, Hansem Jurijem Aparnikom, Francem Kürchbergerjem in Johannom Benaglio, ki so nadzorovali deželne meje. Prehod v deželo so dovolili le tistim, ki so imeli fedo potrjeno v zdravih krajih. Fede so izdajala zemljiška gospostva, mestni župani ali mestni sodniki, v Ljubljani pa provisoros sanitatis. Prepovedali so potovanja v sumljive kraje. Kužne straže so postavili ob meji na Črnilcu, pri Čemšeniku, Trojanah, Motniku, Sv. Jakobu, brodu pri Litiji, Zagorju, Zidanem mostu, Radečah, Kopolju, Sevnici, Krškem, Jesenicah, Čatežu in Tariški vasi.³⁶ Fede so trgovci zlahka dobili in se niso mnogo ozirali na nevarnost okužb.³⁷ Na ptujsko proščenje je prišlo polno kramarjev in kmečkih trgovcev iz Kranjske kljub kugi. Radeški podložniki barona Mordaxa pa so s svojimi čolni prepeljavali ljudi brez fede preko Save. Zato so morali kranjski deželni stanovi poostri nadzor nad Savo. Podložnikom so ukazali izročiti čolne stražam in prepovedali pod smrtno kaznijo prevažati ljudi iz Štajerske preko Save.³⁸ Junija so nadzor na deželnih mejah še poostri, ker se je kuga širila v Mariboru in Gradcu. Prepovedali so prehod preko meje vsem sumljivim ljudem, posebno pa še študentom iz Gradca, tovarnikom, romarjem in beračem. Apaltni voli, ki jih je gnal apaltator Luka di Lelio v Benetke, so morali prestati karanteno na Trojanah. Njihove vrvi so sežgali, najeli druge gonjače, vole pa gnali skozi tekočo vodo, da ne bi zanesli kuge.³⁹ Kranjski deželni stanovi niso upoštevali niti fed, ki sta jih izdala notranjeavstrijska vlada in magistrat v Gradcu, ker so se bali, da bodo zaprli Trst, Reka in Goriška meje proti Kranjski. Kajti ljubljanskemu trgovcu Blažu Snedicu so sežgali na Reki ves tovor klobukov kljub ljubljanski fedi. Mnogo trgovcev s platnom Rečani niso spustili niti v mesto. Ker je zahtevala notranjeavstrijska vlada, da kranjski stanovi upoštevajo graške fede, so o tem razpravljali 6. julija 1680 na deželnem zboru.

Maribor s pristanom v 18. stoletju (po pomočniškem potnem listu)

Prosili so, da ne bi izdajali fed v Gradcu, dokler ne bo kuga prenehala, kajti Benečani, Goriška, Gradiška in primorska mesta so izjavila, da bodo zaprla svoje prehode proti Kranjski, če bodo tu upoštevali kranjske fede. S tem bi se zmanjšala trgovina in z njo tudi deželne mitnine, ki so bile za deželo bolj donosne na ozemlju med Ljubljano in Primorjem kot med njo in Štajersko.⁴⁰

Julija 1680 je vdrla kuga iz Ptuja, kjer je morila, na vse obširno področje Slovenskih goric in preko Drave. Znova so kranjski stanovi poostri nadzor na deželnih mejah posebno pri Gornjem gradu, kjer so prehajali preko meje tihotapci. Ukinili so vsa proščenja ob deželni meji, kamor so prihajali s Štajerskega. Kljub kužnim stražam je prišlo na sejem v Zagorju 29. junija okoli 100 ljudi iz Štajerske. Kranjski stanovi so zahtevali, da so postavila štajerska obmejna deželska sodišča in mesto Celje straže, ki so pridržale ljudi iz Gradca in Slovenskih goric v karanteni. To je bil pogoj, da so ostale deželne meje odprte za prehod s fedo in da so dovolili tovoriti sol na Štajersko.⁴¹

Avgusta je prišla kuga že do Nove vasi pri Slovenski Bistrici, kamor so jo zanesli iz Leskovca. Okuženi so bili kraji Breg pri Ptuju, Radgona, Negova, Sv. Trojica, Sv. Duh, Poljčane in Studenice. Najhuje je divjala kuga v Mariboru, saj je zbolelo samo v Gosposki ulici preko 100 oseb.⁴²

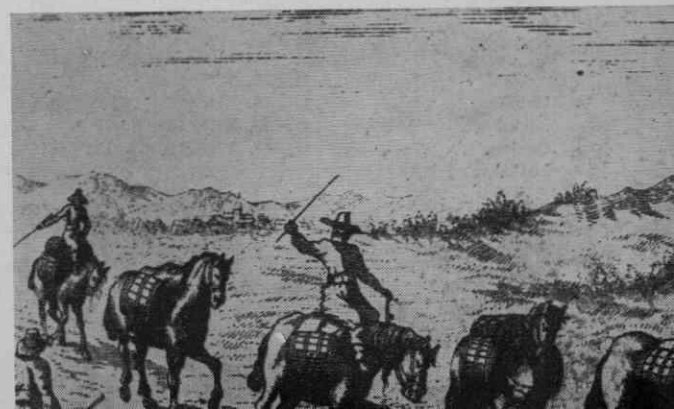
Posledica je bila omejitev trgovine s soljo. Tovorniki so smeli tovoriti sol le do Vranskega in to v ponedeljkih. Ob sredah pa so prihajali po sol na Vransko štajerski tovarniki.⁴³ Kljub tem ukrepom so zaprli Goriška, Reka in Trst prehode proti Kranjski, trgovina z njimi je prenehala. Zato so v začetku l. 1681 kranjski stanovi odlašali, da bi odprli prehode proti Štajerski brez fede, čeprav je tu kuga pozimi prenehala, da ne bi zapora obmorskih krajev še trajala.⁴⁴ Šele na mnoge ukaze notranjeavstrijske vlade so odprli 18. aprila 1681 deželne meje⁴⁵ in zaprosili, da bi tudi Goriška, Reka in Trst odprli svoje. Ti pa so to odklonili vse dotlej, dokler bodo držali zaprto mejo Benečani. Zato so se kranjski deželni stanovi obrnili na Franca Ulriha grofa Thurna-Valsassina, cesarskega poslanika v Benetkah, in ga prosili za posredovanje. 1. junija 1681 so Benetke odprle prehode.⁴⁶

Junija 1681 so deželni stanovi na Kranjskem dobili nove vesti o širjenju kuge na Štajerskem pri Radgoni, v Novi vasi pri Radgoni, Trnovcih pri Ormožu, Grabah, Spodnjih Šalovcih in na Vodranskem vrhu. Znova

so prepovedali prehod meje ljudem iz sumljivih krajev, dovoljeno je bilo priti preko meje le s fedo. Imenovali so prejšnje kužne komisarje, postavili straže na mejo, prepovedali prevažati vino po Savi, obsavskim podložnikom prepeljavati ljudi iz Štajerske, pa čeprav so imeli fedo, pod kaznijo 1000 ducatov v zlatu. Ohranili so trgovanje s Celjani s fedami razen z volovskimi kožami, volno in predivom.⁴⁷ Celjani in okoliška deželska sodišča so zastražili svoje meje in prepovedali prehod iz okuženih predelov. Vendar tega niso preveč strogo izvajali. Tako je prišlo na dan sv. Ane na proščenje v Teharje mnogo kmetov z okuženega Ptujkega polja. Kranjski stanovi so zato prepovedali obisk proščenj in romanja na štajersko stran.⁴⁸ Julija so prepovedali goriški stanovi prehod ljudem iz Štajerske in vso trgovino s Štajersko tudi s fedo. Prepovedali so celo gonjenje apaltnih volov iz Štajerske.⁴⁹ Isto so zahtevali v sporazumu s Trstom in Reko, tudi od kranjskih deželnih stanov, sicer bodo zaprli mejo proti Kranjski. Notranjeavstrijska vlada je morala posredovati, da je obdržala Goriška odprte prehode v Kranjsko s fedami.⁵⁰

Julija 1681 se je kuga širila po Slovenskih goricah. Vendar ni bila težke oblike, ker je po kužnih poročilih ozdravelo mnogo bolnikov. Kuga je tu domovala do konca l. 1681. Okuženi so bili kraji: Gornja Radgona, Kog, Šalovci, Obrež, Pušenci, Libanja, Pavlovski vrh, Mihalovci, Ivanjkovci, Spodnji in Zgornji Brebrovnik, Anašak, Jeruzalem, Križevci, Ključarovci, Bunčani, Stara Nova vas, Nova vas pri Križevcih, Bučkovci, Vučja vas, Šardinja, Bolenšak, Ljutomer, Travnik, Št. Peter pri Radgoni, Sv. Miklavž, Trnovci pri Ptuju, Ptuj, Negova, Runeč, Štrigova, Radoslavci, Št. Jurij ob Ščavnici, Kraljevci, Slaptinci, Biserjane, Bodkovci, Hvaletinci, Janževski vrh, Gomile, Zagaje, Grajena, Gornji in Dolnji Ločki vrh, Jastrebski vrh, Jastrebeci, Vodranci, Vodranski vrh, Središče, Stanovno, Lešnički vrh, Sejanci, Hum, Velika Nedelja, Iljaševci, Selišči, Vinski vrh, Svetinje, Vitan, Veličane, Kajžar, Sv. Duh pri Središču, Svetinci, Ločič, Janeževci, Gobošak, Drsteljski vrh, Grnci in Št. Ožbalt pri Ptuju. Najbolj je

Tovorniki s konji (po Valvasorju)

morila kuga v Trnovcih pri Ptuju, kjer je pobrala do 22. julija 162 ljudi, še avgusta 1681 je tu umiralo dnevno po 10—12 ljudi, tako da so ostala trupla nepokopana. Župnija Sv. Urbana pri Ptuju je bila popolnoma okužena in komaj ena tretjina prebivalcev je ostala pri življenju. Višek je dosegla kuga v avgustu, nato je začela pojemat, a trajala je do januarja 1682. Pregled kužne epidemije v Slovenskih gorica kaže naslednja tabela:⁵¹

	Umrli	Ozdra- velih	Čas
Sambert . . .	5		september 1679
Stanov . . .	14		oktober 1679
Sladka gora . .	8		november 1679
Sv. Jakob . . .	11		november 1679
Velka	15		oktober 1679
Kog Mali	2	4	1.—12. VII., 4.—26. VIII., 8.—15. XII. 1681
Kog Veliki . . .	27	27	1.—12. VII., 4. VIII.—15. IX., 8.—15. XII. 1681
Salovci			
Spodnji	40	35	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Obrež	37	20	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Pušenci	50	12	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Libanja	56	24	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Pavlovski vrh . .	21	7	1.—12. VII., 26. VIII.—1. IX., 8.—15. IX. 1681
Mihalovci . . .	4	5	1.—12. VII. 1681
Ivanjkovci . . .	—	4	1.—12. VII., 26. VII.—4. VIII. 1681
Brebrovnik			
Spodnji	1	5	1.—12. VII., 26. VII.—4. VIII. 1681
Brebrovnik			
Zgornji	5	4	26. VII.—4. VIII., 11.—18. VIII., 26. VIII.—15. IX. 1681
Jeruzalem . . .	1	1	1.—12. VII. 1681
Križevci	5	4	1.—12. VII., 11.—18. VIII., 1.—15. IX. 1681
Ključarevcu . .	32	96	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Bunčani	7	5	1.—12. VII., 26. VII.—4. VIII., 11.—18. VIII. 1681
Stara			
Nova vas . . .	4	11	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Nova vas . . .	25	10	1.—12. VII., 26. VII.—11. VIII., 19. VIII.—15. IX. 1681
Bučkovci	—	9	1.—12. VII. 1681
Vučja vas	6	—	1.—12. VII. 1681
Sardinja	56	11	1.—12. VII., 11. VIII.—15. IX., 8.—15. XII. 1681
Bolenšak	33	8	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Ljutomer	4	4	1.—12. VII., 1.—15. IX., 8.—15. XII. 1681
Travnik	—	—	1.—12. VII. 1681
Trnovci			
pri Ptuju . . .	120	5	4.—18. VIII., 1.—15. IX. 1681
Brebrovnik			
Srednji	2	1	26. VII.—4. VIII., 8.—15. IX. 1681
Runeč	19	17	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681
Strigova	5	2	11.—18. VIII. 1681
Radoslavci . . .	4	2	26. VII.—18. VIII. 1681
St. Jurij ob			
Ščavnici . . .	4	1	4. VIII.—18. VIII. 1681
Kraljevci	47	—	4. VIII.—26. VIII. 1681
Slaptinci	6	—	4. VIII.—18. VIII. 1681
Biserjane	5	—	4. VIII.—18. VIII. 1681
Hvaletinci . . .	15	2	4. VIII.—18. VIII. 1681
Janeževski vrh . .	9	—	11.—18. VIII. 1681
Gomile	6	—	11.—18. VIII. 1681
Zagaji	8	—	11.—18. VIII. 1681
Grajena	7	—	11.—18. VIII., 8.—15. IX. 1681
Ločki vrh			
Zgornji in			
Spodnji	15	—	11.—18. VIII. 1681
Jastrebski vrh	1	12	4.—26. VIII. 1681
Jastrebcji . . .	22	10	1.—12. VII., 26. VII.—15. IX. 1681

	Umrli	Ozdra- velih	Čas
Vodrancei . . .	7	5	26. VII.—26. VIII. 1681
Vodranski vrh . .	5	8	26. VII.—4. VIII., 11.—18. VIII., 26. VIII.—1. IX. 1681
Središče	68	16	26. VII.—15. IX., 8.—15. XII. 1681
Stanovno	1	—	4.—18. VIII. 1681
Lešnički vrh	5	4	4.—18. VIII., 8.—15. IX. 1681
Sejanci	—	3	11.—18. VIII. 1681
Hum	7	—	26. VII.—18. VIII., 26. VIII.—15. IX. 1681
Iljaševci	—	3	26. VII.—11. VIII. 1681
Selišči	5	—	4.—11. VIII. 1681
Vinski vrh	2	—	8.—15. IX. 1681
Vitan	3	—	19. VIII.—1. IX. 1681
Veličane	—	1	26. VII.—4. VIII. 1681
Kajžar	6	—	8.—15. IX. 1681
Sv. Duh pri Središču . .	6	1	8.—15. IX. 1681
Svetinci	1	—	8.—15. IX. 1681
Ločič	1	—	8.—15. IX. 1681
Janežovci	1	—	8.—15. IX. 1681

Februarja 1682 so odpri kranjski stanovi deželno mejo, ko je prenehala kuga na Štajerskem.⁵² Toda v maju je izbruhnila z vso silovitostjo ponovno v Ptuju in okolici in morila tu vse leto. Ko je prenehala l. 1683 štiri leta trajajoča epidemija kuge na Štajerskem, so se oddahnile od strahu pred kugo vse sosednje dežele, posebno pa še Kranjska.

OPOMBE

Vse navedene arhivalije hrani Državni arhiv LRS v Ljubljani.

1. Peinlich R., Geschichte der Pest in Steiermark, I. (1877), str. 444 sl., II. (1878), str. 3 sl.; Travner V., Kuga na Slovenskem (1954), str. 100; Vrhovec J., Geschichte der Pest im Innerösterreich mit besonderer Berücksichtigung Laibachs im XVII. und XVIII. Jahrhundert, MMK XIII. (1900), str. 17—24; — 2. SA fasc. 308, str. 737—739, 749 (SA = stanovski arhiv); — 3. SA fasc. 308, str. 813—818; — 4. SA fasc. 308, str. 827—829, 859—862, 865—866; — 5. SA fasc. 308, str. 917—922; — 6. SA fasc. 308, str. 1140; — 7. SA fasc. 308, str. 1049—1051; — 8. SA fasc. 308, str. 989—991, 1325—1327; — 9. SA fasc. 308, str. 1239, 1319—1321; — 10. SA fasc. 308, str. 1315; — 11. SA fasc. 308 a, str. 89—91, 167—175; — 12. SA fasc. 308 a, str. 1214; — 13. SA fasc. 308 a, str. 239—240, 413—420; — 14. SA fasc. 308, str. 989—991; — 15. SA fasc. 308, str. 1049—1051, 1053, 1149—1156; — 16. SA fasc. 308, str. 1117—1121; — 17. SA fasc. 308 a, str. 89—91, 97—98; — 18. SA fasc. 308 a, str. 287—294; — 19. SA fasc. 308, str. 1055, 1322—1323, 1225—1228, 1149—1156, 1299—1301; — 20. SA fasc. 308 a, str. 97—98, 211—215; — 21. SA fasc. 308, str. 1235—1236, 1299, 1322—1323, 1329—1332, fasc. 308 a, str. 287—294; — 22. SA fasc. 308, str. 853—856; — 23. SA fasc. 308, str. 925—932; — 24. SA fasc. 308, str. 997—1002; — 25. SA fasc. 308, str. 1031—1034, 1089—1091; — 26. SA fasc. 308, str. 1155—1144, 1173—1176; — 27. SA fasc. 308, str. 1179—1183; — 28. SA fasc. 308, str. 1125—1228, 1239, 1247—1250; — 19 SA fasc. 308, str. 1285—1286; — 30. SA fasc. 308, str. 1309—1311; — 31. SA fasc. 308 a, str. 211—215, 231—236; — 32. SA fasc. 308 a, str. 305—306; — 33. SA fasc. 308 a, str. 499—501, 511—512; — 34. SA fasc. 308, str. 1305—1307; — 35. SA fasc. 308 a, str. 605—606, 617—621; — 36. SA fasc. 308 a, str. 589—590, 643—650, 687—690; — 37. SA fasc. 308 a, str. 757—763; — 38. SA fasc. 308 a, str. 785—786, 921—923, 1391—1398; — 39. SA fasc. 308 a, str. 789—794, 809—810, 813; — 40. SA fasc. 308 a, str. 819—820, 845—846, 959—951; — 41. SA fasc. 308 a, str. 999—1004, 1107—1108; — 42. SA fasc. 308 a, str. 1425—1426; — 43. SA fasc. 308 a, str. 1427—1429, 1435, 1517—1518; — 44. SA fasc. 308 b, str. 263—265; — 45. SA fasc. 308 b, str. 329, 417—441; — 46. SA fasc. 308 b, str. 429—430, 435—436, 469—470; — 47. SA fasc. 308 b, str. 659—661, 663—666, 687—688, 691—693, 711—713, 745—746, 751—753; — 48. SA fasc. 308 b, str. 745—744, 951—953, 1067—1069, 1075—1076; — 49. SA fasc. 308 b, str. 911—912, 979—981; — 50. SA fasc. 308 b, str. 921—924, 983—985; — 51. SA fasc. 380 b, str. 787—792, 1101—1107, 1111—1113, 1201—1205, 1251, 1253, 1247, 1249, 1251, 2527—2528, fasc. 308, str. 1305—1307; — 52. SA fasc. 308 b, str. 1573—1574.